

Top 50 van de fiscale kortingen: een heffing van 1,04%

De sleutelcijfers van de editie 2011 (winsten 2010)

Top 50 van de fiscale kortingen

Winsten van de 50 ondernemingen:	26,99 miljard €
Belastingen betaald door de 50 ondernemingen:	280,6 miljoen €
Fiscale korting van de 50 ondernemingen:	8,89 miljard €
Gemiddeld belastingtarief:	1,04%

Top 1000 van de grootste winsten

Winsten van de 1000 ondernemingen:	57,0 miljard €
Belastingen betaald door de 1000 ondernemingen:	3,3 miljard €
Fiscale korting van de 1000 ondernemingen:	16,1 miljard €
Gemiddeld belastingtarief:	5,73%

De top 50 van de fiscale kortingen

Een belastingtarief van 1 procent: voor de loontrekkers is dat een droom. Dat fiscale privilege is voorbehouden voor de grote vennootschappen met winsten die in de honderden miljoenen, soms zelfs in de miljarden winsten lopen. Ook dit jaar weer realiseren firma's zoals Telenet, ArcelorMittal, Frère-Bourgeois, Accor Hotels, Belgacom, Solvay, Umicore, BASF en InBev een "operatie 0 euro belastingen", ondanks honderden miljoenen winsten.

Zoals in onze top 50 van vorig jaar hebben we de vennootschappen gerangschikt volgens de grootte van de fiscale korting, in aflopende rangorde. Het gaat hier over de belastingen op de winsten van het jaar 2010.

De fiscale korting is in deze het verschil, in euro, tussen de reële belasting van deze vennootschappen en de belasting die ze zouden betalen indien ze werkelijk tegen het normale officiële belastingtarief van 33,99% zouden belast zijn.

Deze 50 vennootschappen boekten in 2010 samen een totale winst van 26,99 miljard €. Daarop betaalden zij 280 miljoen € belasting. Dat is een tarief van 1,04%. Met het normale, officiële tarief van 33,99% zou de schatkist 9,17 miljard belasting geïnd hebben. In vergelijking met de 280 miljoen werkelijk betaalde belastingen gaat het hier dus over een fiscale korting van bijna 9 miljard.

In onze top 50 van vorig jaar was het gemiddelde tarief zelfs maar 0,57%. Met de 1,04% van dit jaar blijven we bij een bespottelijk tarief dat nog altijd kan beschouwd worden als een uitvloeisel van de antibelastingrage. Het verschil tussen de twee jaren is voornamelijk te verklaren vanuit de meerwaarden op aandelen. Die zijn in 2010 minder groot dan in 2009.

De top 1000 van de winsten

Het klassement van de top 50 is dat van de fiscale kortingen. Daarnaast hebben wij ook een top 1000 opgesteld met een klassement volgens de winsten. Deze top 1000 beoogt dus niet speciaal de vennootschappen die het minst belasting betalen, in kaart te brengen. Het resultaat is er niet minder onthutsend om. Deze 1000 vennootschappen realiseren een totaal van 57 miljard winst, waarop ze nauwelijks 3,3 miljard belasting betalen. Dat is een tarief van amper 5,73%.

Enkele casussen uit de top 50

EXXONMOBIL PETROLEUM & CHEMICAL (n° 1): 10.000 euro belasting op een winst van 4,17 miljard

Deze Antwerpse vennootschap, filiaal van 's werelds nummer 1 in de petroleum, staat aan de kop van onze top 50. Zij realiseerde in 2010 een winst van 4,1 miljard, waarvan slechts een half miljard uit haar industriële activiteit. Al de rest is het resultaat van financiële operaties, met in hoofdzaak de inning van dividenden van haar filialen in België, Hongarije, Nederland, Italië enzovoort.

De vennootschap heeft voor 4.073.307.376 € definitief belaste inkomsten (DBI) afgetrokken, en ook nog eens 104.134.569 € DBI van de vorige jaren. Daardoor betaalt de vennootschap maar 10.400 € belasting, dat is een tarief van 0,0002%.

De verantwoording voor het DBI-stelsel luidt: deze dividenden zijn al eens belast, en wel bij het dividenduitkerende filiaal. Maar dat "al eens belast" betekent alleen maar "al eens onderworpen aan vennootschapsbelasting", hoe groot of klein die ook moge zijn. Bijvoorbeeld: een Belgisch filiaal van ExxonMobil Petroleum & Chemical, de vennootschap ExxonMobil Belgium Finance, keerde in 2010 een half miljard uit aan de moedermaatschappij. Maar deze ExxonMobil Belgium Finance is slechts onderworpen aan een tarief van 0,1% dankzij het stelsel van de notionele interesten.

We noteren ook nog dat de Antwerpse vennootschap op haar beurt de 4 miljard winst als dividend overmaakt aan ExxonMobil Corporation in de Verenigde Staten.

SOLVAY (n° 2): 0 euro belasting op een winst van 2,7 miljard

De nummer 2 in de top 50, de vennootschap die via Solvac gecontroleerd wordt door de erfgenamen van Ernest Solvay, profiteert vooral van twee fiscale kortingen: voor 366 miljoen DBI en vooral, voor 2,46 miljard vrijstelling van meerwaarden op aandelen, vooral door de verkoop van farmaceutische activiteiten.

TELENET GROUP HOLDING (n° 3): 0 euro belasting

De holding van de telecomgroep realiseerde een uitzonderlijke opbrengst van 1,5 miljard door de opheffing van haar filiaal Telenet Communications nv. Dat bedrag is vrijgesteld van belasting krachtens het BDI-stelsel.

ARCELORMITTAL FINANCE AND SERVICES BELGIUM (n° 4): 0 euro belasting, kampioen van de notionele interesten... en van de afdankingen

Deze vennootschap vormt het Belgische financiële centrum van de staalgroep die onlangs het besluit nam de warme fase van ArcelorMittal in Luik te sluiten.

Ze is de kampioen van de notionele interesten, met een aftrek in 2010 van 1.394.849.266 € voor een winst voor (en na) belasting van 1.394.711.176 €. Het is een rekenwonder van ArcelorMittal dat deze twee bedragen zo nauwgezet overeenstemmen. En dat ondanks een personeelsafbouw van 33,6 naar 28,2 fulltime equivalenten.

DISTRIGAZ (n° 5): 4,72% belasting

Suez verkocht deze gasmaatschappij in 2008 aan de Italiaanse groep ENI. Daarop volgden verschillende winstgevendende operaties van overdracht en fusie, bovenop de exploitatiewinst. Dat liep uit op een totale winst voor belasting van 1,5 miljard.

Distrigaz slaagt erin de drie belangrijkste fiscale aftrekken te cumuleren: definitief belaste inkomsten: 996 miljoen €, meerwaarde op aandelen: 225 miljoen €, en notionele interesten: 86 miljoen €. De vennootschap betaalt uiteindelijk 72 miljoen belasting, dat is een tarief van 4,72%.

FRERE-BOURGEOIS (n° 6): de arme Albert Frère krijgt fiscale hulp

Frère-Bourgeois is de vennootschap die aan het hoofd staat van de groep van Albert Frère met zijn vele tentakels. Tenminste in België, want Frère-Bourgeois is zelf in handen van een stichting naar Nederlands recht. Het grootste gedeelte van de winst is een meerwaarde van een miljard bij de overdracht van de participatie in Financière de la Sambre. Meerwaarde die niet belastbaar is, uiteraard.

Wij noteren dat deze Financière de la Sambre zelf haar participatie in Filux heeft overgedragen en zo een - niet belastbare- meerwaarde realiseerde van 464 miljoen €, goed voor een dertiende plaats in de top 50.

SAGIP (n° 7): een filiaal van BNP Paribas betaalt 0 euro belasting

SAGIP is een filiaal van BNP Paribas en oorspronkelijk zelfs van Paribas (de vennootschap is opgericht in 1968). Deze Société Anonyme de Gestion, d'Investissements et de Participations boekte in 2010 een meerwaarde op aandelen (niet belastbaar) van 952 miljoen €. Daar komt nog een "kleine" aftrek bovenop van 8,4 miljoen notionele interesten. Het gaat waarschijnlijk over de verkoop van een participatie van 27,3% in de Nederlandse vennootschap BNP Paribas International nv.

De drie belangrijkste fiscale maatregelen

Drie fiscale aftrekken zijn bepalend voor het lage belastingtarief van de top 50:

- de notionele interesten;
- de vrijstelling van meerwaarden op aandelen;
- de definitief belaste inkomsten.

● **De notionele interesten.** Deze aftrek kwam in voege in 2006. Daardoor kunnen Belgische vennootschappen van hun belastbare basis een bedrag gelijk aan 3,8% (tarief

van 2010) van hun eigen vermogen aftrekken (eventueel aangepast: zo moet de waarde van de financiële activa in aandelen in mindering gebracht worden van het eigen vermogen, wat holdings praktisch uitsluit).

Deze maatregel geldt voor alle vennootschappen maar sommige profiteren er meer van dan andere. In 2010 was ArcelorMittal Finance & Services Belgium de belangrijkste bevooroordeelde.

● **De meerwaarden op aandelen.** Een vennootschap die aandelen koopt en ze daarna aan een hogere koers verkoopt, realiseert een meerwaarde die haar winst doet aangroeien. Nochtans zijn deze inkomsten in België niet belastbaar. In 2010 hebben Frère-Bourgeois (n° 6) en SAGIP (n° 7), het meest meerwaarden op aandelen afgetrokken: elk ongeveer voor een miljard.

● **De aftrek definitief belaste inkomsten (DBI).** Deze maatregel stelt een vennootschap in staat 95% van de dividenden van filialen fiscaal af te trekken. In 2010, boekte het Antwerpse filiaal van ExxonMobil de grootste aftrek DBI: 4 miljard euro.

Is deze aftrek gerechtvaardigd? De aftrek wordt als volgt geargumenteed: wanneer een moedermaatschappij dividenden uitgekeerd krijgt van haar filialen, dan doen die de inkomsten van de moedermaatschappij groeien. Maar omdat deze dividenden komen uit de winst van de filialen, die al eens belast is, is het normaal dat de moedermaatschappij niet een tweede keer belast wordt. De aftrek DBI zorgt ervoor dat de ontvangen dividenden niet belast worden. Dat lijkt logisch. Toch kun je er op z'n minst een aantal bedenkingen bij maken:

1. De aftrek DBI is slechts toegestaan aan vennootschappen die minstens 10% van het kapitaal of een participatie van minstens 1,2 miljoen euro bezitten. De kleine aandeelhouders hebben er geen toegang toe. De uitwijking voor de dubbele taxatie lijkt dus toch niet zo'n evident principe.

2. De aftrek DBI is ook toegestaan wanneer de dividenden zijn uitgekeerd door een vennootschap die niet of nauwelijks belastingen betaalt. Voorbeeld: het Antwerpse ExxonMobil Petroleum & Chemical heeft dividenden geïnd van zijn Belgische filiaal ExxonMobil Belgium Finance. Dat filiaal betaalde maar 0,11% belasting via de notionele interest. In dergelijke gevallen zou de DBI een nieuwe naam moeten krijgen: "Definitief Niet Belaste Inkomsten" of DNBI.

3. De aftrek DBI werkt constructies in de hand zoals die van Albert Frère: een cascade van holdings waarmee hij met een relatief klein kapitaal grote groepen kan controleren.

4. De aftrek DBI is in tegenspraak met de officiële verantwoording van de notionele interesten. Die worden, zo beweert men, toegekend om het eigen vermogen te versterken, terwijl de DBI aftrek, die de handel van aandelen vrijstelt van belasting, juist leidt tot een vermindering van het eigen vermogen van de vennootschappen.

5. Ten slotte zijn er de gemengde holdings, maatschappijen die holdingactiviteiten (het controleren van filialen) cumuleren met industriële en/of commerciële activiteiten. Typisch voorbeeld: Electrabel (nr. 8). Omdat de Belgische wetgever geen beperkingen oplegt aan deze maatschappijen, kunnen zij grote schulden aangaan om hun holdingactiviteit te ontwikkelen. En omdat de inkomsten uit die activiteit niet belastbaar zijn, dankzij de aftrek DBI, kan de interestlast van hun schulden afgetrokken worden van hun industriële inkomsten. Daardoor worden zij noch op hun holdingactiviteit, noch op hun industriële activiteit belast.

De impact van de maatregelen die formateur Elio Di Rupo overweegt

De fiscale maatregelen waarvoor Elio Di Rupo het akkoord heeft gevonden van de partners van zijn toekomstige regering, zullen maar een heel beperkt effect hebben op de top 50, bijna gelijk aan nul. Om dat te illustreren nemen we de belangrijkste bevooroordeelden van de drie fiscale maatregelen die we hierboven vermeldden, onder de loep.

● **De notionele interesten.** Elio Di Rupo schrapt de mogelijkheid dat het niet-afgetrokken saldo van de notionele interesten in de volgende 7 jaren wordt verrekend. Voor ArcelorMittal Finance & Service Belgium (n° 4) stelt dat geen probleem: de boekhouders en fiscalisten van de staalgroep berekenen nu al met een verrassende precisie de winst van de vennootschap, waarvan het bedrag praktisch samenvalt met dat van de aftrekbare notionele interesten. Voor de financiële filialen van transnationale ondernemingen is het dus een koud kunstje uitstellen van notionele interesten te vermijden.

Rest dan nog de begrenzing – voorlopig – van het tarief van de notionele interest tot 3%. Die zal uiteraard een weerslag hebben – voorlopig – op de aftrek. Maar door de winsten en/of het eigen vermogen aan te passen kan een vennootschap als ArcelorMittal Finance & Service Belgium er rustig mee doorgaan geen belasting te betalen.

● **De aftrek definitief belaste inkomsten (DBI).** Elio Di Rupo heeft een tijdlang overwogen de duur van het houderschap van participaties die in aanmerking komen voor DBI-aftrek te verlengen met 1 of 2 jaar. Voor ExxonMobil Petroleum & Chemical (n° 1), dat zijn filialen al lange jaren in bezit heeft, zou dat geen enkel gevolg gehad hebben. Uiteindelijk blijft de reglementering van het DBI-stelsel onveranderd.

● **De meerwaarde op aandelen.** In het akkoord wordt de fiscale vrijstelling beperkt tot aandelen die minstens één jaar in bezit zijn. Welke weerslag zal dat hebben voor Frère-Bourgeois (n° 6)? Geen enkele, want alle betreffende titels zijn langer dan een jaar in handen van de groep.

Besluit

Indien de vennootschappen van de top 50 hun belasting van 33,99% zouden betalen, dan zou dat voor de schatkist 8,9 miljard opleveren. Dat is 80% van het bedrag dat moet gevonden worden

Indien de duizend ondernemingen met de grootste winsten het officiële tarief van de vennootschapsbelasting zouden betalen, levert dat de schatkist 16 miljard op. Dat is tweederde van het bedrag dat tegen 2015 budgettair gevraagd wordt.

Het is dan ook een fors understatement dat Elio Di Rupo niet dit elementaire principe van sociale rechtvaardigheid nastreeft: het geld gaan halen waar het zit.

Rang	Société	Bénéfice avant impôt	Impôts	Taux	Ristourne
1	EXXONMOBIL PETROLEUM & CHEMICAL	4.170.332.000 €	10.000 €	0,00%	1.417.485.847 €
2	SOLVAY	2.754.024.000 €	0 €	0,00%	936.092.758 €
3	TELENET GROUP HOLDING	1.412.287.000 €	0 €	0,00%	480.036.351 €
4	ARCELORMITTAL FINANCE AND SERVICES BELGIUM	1.394.711.000 €	0 €	0,00%	474.062.269 €
5	DISTRIGAZ - DISTRIGAS	1.516.659.000 €	71.583.000 €	4,72%	443.929.394 €
6	FRERE-BOURGEOIS	1.035.459.000 €	0 €	0,00%	351.952.514 €
7	SAGIP	965.057.946 €	0 €	0,00%	328.023.196 €
8	GLAXOSMITHKLINE BIOLOGICALS	1.255.644.000 €	113.362.000 €	9,03%	313.431.396 €
9	GDF SUEZ CC	745.573.000 €	1.451.000 €	0,19%	251.969.263 €
10	TRUVO BELGIUM	720.140.000 €	56.000 €	0,01%	244.719.586 €
11	ELECTRABEL	807.690.000 €	35.423.000 €	4,39%	239.110.831 €
12	BASF ANTWERPEN	446.202.000 €	0 €	0,00%	151.664.060 €
13	FINANCIERE DE LA SAMBRE	475.740.066 €	0 €	0,00%	161.704.048 €
14	STATOIL COORDINATION CENTER	509.289.000 €	15.502.000 €	3,04%	157.605.331 €
15	DELIMMO	452.919.549 €	5.565 €	0,00%	153.941.790 €
16	PUBLIGAZ - PUBLIGAS	401.673.444 €	0 €	0,00%	136.528.804 €
17	ACCOR HOTELS BELGIUM	323.023.178 €	0 €	0,00%	109.795.578 €
18	UMICORE	303.649.000 €	0 €	0,00%	103.210.295 €
19	DRAKKAR HOLDINGS	301.081.074 €	0 €	0,00%	102.337.457 €
20	THOMAS COOK BELGIUM AFGEKORT THCB	294.243.175 €	46.696 €	0,02%	99.966.559 €
21	BELGACOM GROUP INTERNATIONAL SERVICES	290.556.000 €	0 €	0,00%	98.759.984 €
22	IKEA SERVICE CENTRE	297.379.000 €	4.628.000 €	1,56%	96.451.122 €
23	DRAKKAR GROUP	292.695.729 €	4.509.115 €	1,54%	94.978.163 €
24	EDF INVESTISSEMENTS GROUPE	272.927.000 €	1.215.000 €	0,45%	91.552.887 €
25	TAMINCO GROUP	257.447.000 €	0 €	0,00%	87.506.235 €
26	BELPARFI	254.827.291 €	223.499 €	0,09%	86.392.297 €
27	HOLCIBEL	252.945.000 €	3.096.000 €	1,22%	82.880.006 €
28	FIBELPAR	243.626.000 €	0 €	0,00%	82.808.477 €
29	HANNINVEST	251.629.344 €	3.982.723 €	1,58%	81.546.091 €
30	SEA - INVEST	235.959.757 €	65 €	0,00%	80.202.656 €
31	TAMINCO	271.080.013 €	12.988.669 €	4,79%	79.151.427 €
32	STATKRAFT TREASURY CENTRE	248.536.000 €	6.140.000 €	2,47%	78.337.386 €
33	VANDEMOORTELE	230.041.536 €	0 €	0,00%	78.191.118 €
34	UCB	220.546.000 €	1.326.000 €	0,60%	73.637.585 €
35	UCB PHARMA	217.855.000 €	855.000 €	0,39%	73.193.915 €
36	COBREW	212.500.000 €	0 €	0,00%	72.228.750 €
37	FORTUM PROJECT FINANCE	211.521.000 €	0 €	0,00%	71.895.988 €
38	DEXIA INVESTMENT COMPANY	209.756.000 €	729.000 €	0,35%	70.567.064 €
39	EXXONMOBIL BELGIUM FINANCE	207.776.000 €	234.000 €	0,11%	70.389.062 €
40	INDUSTEEL BELGIUM	205.956.986 €	0 €	0,00%	70.004.780 €
41	LSF SC HOLDINGS	202.804.072 €	0 €	0,00%	68.933.104 €
42	GBL TREASURY CENTER	202.224.000 €	0 €	0,00%	68.735.938 €
43	FOURCAR BELGIUM	184.277.882 €	0 €	0,00%	62.636.052 €
44	DANONE FINANCE INTERNATIONAL	187.048.000 €	2.277.000 €	1,22%	61.300.615 €
45	ALIPLAST ALUMINIUM EXTRUSION	180.501.062 €	137.154 €	0,08%	61.215.157 €
46	TESSENDERLO CHEMIE	176.508.924 €	0 €	0,00%	59.995.383 €
47	USG PEOPLE INTERSERVICES	174.346.555 €	4 €	0,00%	59.260.390 €
48	MOUTERIJ ALBERT	173.250.000 €	828.000 €	0,48%	58.059.675 €
49	SNACK VENTURES EUROPE	170.149.276 €	0 €	0,00%	57.833.739 €
50	SABAM	168.851.317 €	0 €	0,00%	57.392.563 €
	TOTAL	26.990.919.176 €	280.608.490 €	1,04%	8.893.604.938 €